

НАУКОВЕ ЖИТТЯ

Віктор Петрович СИНЧАК,

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри менеджменту, фінансів,
банківської справи та страхування
Хмельницького університету управління та права,
synchak@ukr.net,

Дар'я Андріївна АРЗЯНЦЕВА,

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту, фінансів,
банківської справи та страхування
Хмельницького університету управління та права,
ardasha2001@gmail.com,

Наталія Петрівна ЗАХАРКЕВИЧ,

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту, фінансів,
банківської справи та страхування
Хмельницького університету управління та права,
z.nata.p@ukr.net

НАУКОВО-СВІТОГЛЯДНІ ОРІЄНТИРИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Розглянуто основні результати III Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегічні напрями соціально-економічного розвитку держави в умовах глобалізації», присвяченої 25-річчю Хмельницького університету управління та права. Конференція консолідувала творчі здобутки провідних науковців і практиків України, Польщі, Німеччини та США, представників органів державного управління та місцевого самоврядування, бізнесу, громадських організацій тощо. Охарактеризовано основні тенденції соціально-економічного розвитку в Україні, наголошено на ролі глобалізації в сучасних світових процесах. Визначено напрями вдосконалення фінансово-управлінських ін-

струментів інноваційно-інвестиційного розвитку підприємства в національній економіці. Набули подальшого розвитку механізми інвестиційної, фінансової, бюджетно-податкової та митної політики державного регулювання вітчизняної економіки та окремих її секторів. Сформовано наукові підходи до вдосконалення системи публічного управління та адміністрування, забезпечення ефективної соціальної політики. Прийнято резолюцію (рекомендації) щодо формування стратегії модернізації національної економіки, розробки відповідного комплексу заходів, інструментів і механізмів її реалізації. Наголошено на необхідності подальших наукових дискусій з проблематики конференції серед зацікавлених осіб задля зміцнення науково-прикладних зв'язків із зарубіжними вченими та бізнес-середовищем для реалізації спільних проєктів. Визначено вектори подальших досліджень у складових фінансово-управлінських механізмів інноваційно-інвестиційного розвитку підприємства в національній економіці.

Ключові слова: соціально-економічний розвиток, інноваційно-інвестиційний розвиток, інтеграція, глобалізація, модернізація національної економіки, фінансово-управлінські інструменти, підприємництво, демократизація, публічне управління та адміністрування.

Реалізація ефективної стратегії соціально-економічного розвитку держави в умовах інтеграційних перетворень потребує докорінної модернізації технологічної, інституціональної, кадрової, організаційно-управлінської бази національної економіки. У зв'язку з цим, основна увага науковців та практиків повинна бути спрямована на пошук інструментів розвитку сучасної конкурентоспроможної промисловості; підтримки високотехнологічних галузей, розвитку науки і освіти як ключових факторів зростання; забезпечення сприятливого інвестиційного клімату країни та її регіонів; стимулювання міжгалузевого партнерства в перспективних галузях національної економіки; розвитку людського потенціалу та стимулювання бізнес-структур до інвестування в соціальну сферу. Особливої уваги потребують також практичні аспекти становлення демократичного врядування на основі прав людини; впровадження та розвитку різних форм діалогу та пошуку компромісу між владою і громадськістю; удосконалення механізмів прийняття суспільно важливих управлінських рішень на різних рівнях соціально-економічної системи держави. Це забезпечить формування нової соціально-економічної парадигми, яка відповідатиме інтересам усіх соціальних груп суспільства та сприятиме розвитку національної економіки.

Саме ці наскрізні теми були предметом обговорення на III Міжнародній науково-практичній конференції «Стратегічні напрями соціально-економічного розвитку держави в умовах глобалізації»

(22–23 вересня 2017 р.), присвяченої 25-річчю Хмельницького університету управління та права. Цьогоріч співorganizаторами конференції, яка вже втретє проходить за ініціативою кафедри менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування, стали Хмельницька обласна рада, Хмельницька обласна державна адміністрація, Хмельницька торгово-промислова палата, Хмельницький університет управління та права, Поморська академія (Польща), Університет Гарц (Федеративна Республіка Німеччина), Шауляйський університет (Литва), Хмельницька обласна організація спілки економістів України, Територіальне відділення ВГО «Асоціація платників податків України» у Хмельницькій області.

Конференція проходила у форматі пленарного засідання, роботи дискусійних панелей за тематичними напрямками «Соціальні та поведінкові науки», «Публічне управління та адміністрування», «Управління та адміністрування», а також проведення круглого столу «Розвиток підприємництва в умовах економічної глобалізації: європейський досвід та вітчизняна практика». У конференції взяли участь 34 доктори з різних галузей наук, 58 кандидатів наук, 14 практикуючих спеціалістів і фахівців місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, 9 керівників підприємств і установ та їх структурних підрозділів, 19 аспірантів і здобувачів, слухачі магістратури та студенти вищих навчальних закладів.

Відкриваючи науково-практичну конференцію, ректор Хмельницького університету управління та права **Омельчук Олег Миколайович**, доктор юридичних наук, професор, академік Академії наук вищої освіти України, заслужений юрист України відмітив, що реалії сьогодення вимагають від науковців та практиків вирішувати нові завдання, пов'язані з відкритістю національної економіки, підвищенням її конкурентоспроможності в умовах глобалізації та розвитку науково-інноваційної сфери. Ректор висловив впевненість, що конференція сприятиме формуванню фундаменту майбутніх стратегічних перетворень у нашій країні.

Продовжили конференцію модератори пленарного засідання перший проректор з наукової роботи Хмельницького університету управління та права, доктор історичних наук, професор **Місінкевич Леонід Леонідович** та завідувач кафедри менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування Хмельницького університету управління та права, доктор економічних наук, професор **Синчак Віктор Петрович**, які оголосили офіційні привітання співorganizаторів конференції. Так, у своєму вітальному слові голова обласної ради **Михайло Васильович Загородний** зазначав, що в умовах глобалізації актуалізується проблема розвитку демократичних процесів, інститутів публічної влади, насамперед, місцевого самоврядування. Хмельницька область спроможна стати самостійним учасником культурного співробітництва, обміну управлінським досвідом, зовнішньої торгівлі товарами та послугами, а також пошуку інвестицій для регіональних проєктів. Саме тому питання, охоплені тематичними напрямками конфе-

ренції, мають практичне застосування у вітчизняній і європейській практиці.

Голова Хмельницької обласної державної адміністрації **Олександр Олександрович Корнійчук** побажав учасникам конференції плідної роботи, творчої наснаги та нових цікавих ідей, наголосив на необхідності розробки конструктивних рекомендацій щодо розвитку інноваційно-інвестиційного підприємницького сектору, адже саме цей напрям є одним із пріоритетних у розбудові економіки регіону та держави.

Народний депутат України **Олександр Степанович Ксенжук** у своєму зверненні підкреслив, що питання перспективи розвитку нашої держави в епоху світових економічних глобалізацій них процесів є надзвичайно важливим історичним етапом формування Європейської України. А відтак спільна праця провідних науковців і практиків України, Польщі, Німеччини та США, представників органів державного управління та місцевого самоврядування, бізнесу, громадських організацій сприятиме корисному обміну досвідом під час обговорень важливих соціальних та економічних питань.

З вітальним словом до учасників конференції також звернувся голова ради Територіального відділення ВГО «Асоціація платників податків України» у Хмельницькій області **Ростислав Романович Семків**, який побажав конструктивного діалогу між науковцями, представниками влади та бізнесом задля сприяння спільному виробленню стратегічних орієнтирів розвитку як держави в цілому, так і її регіонів.

Пленарне засідання відкрила завідувач відділу сприяння інноваційній діяльності Державної наукової установи «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації», доктор економічних наук, професор **Олена Сергіївна Чмир** з доповіддю «Перспективи розвитку відкритої науки в Україні та створення Національного репозитарію академічних текстів». Вона звернула увагу учасників, що постійно зростаючий обсяг наукової та освітньої інформації, необхідність забезпечення її доступності, що актуалізує питання розповсюдження практик академічної доброчесності й розвитку відкритої науки. У зв'язку з цим, важливого значення набуває створення Національного репозитарію академічних текстів — загальнодержавної розподіленої електронної бази даних, у якій будуть накопичуватись, зберігатись, систематизуватись та піддаватись аналітичній обробці академічні тексти. Це зробить максимальною доступною для усіх зацікавлених осіб наукову інформацію України і світу; сприятиме розвитку освітньої, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності.

Волонтер Корпусу миру **Алан Янг (США)** у доповіді «Управління процесами поводження з твердими побутовими відходами у контексті реалізації проекту «Розумне довкілля Хмельницький» поділився зарубіжним досвідом вирішення проблеми утилізації та переробки твердих побутових відходів, окреслив можливості їх втілення для м. Хмельницького.

Пленарне засідання продовжилось доповіддю на тему: «Міжнародна технічна допомога розвитку малого та середнього бізнесу», представленою **Євгенією Анатоліївною Поліщук**, доцентом кафедри інвестиційної діяльності ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», доктором економічних наук, професором. Доповідач охарактеризувала програми міжнародної технічної допомоги, направлені в різні сектори економіки, проблеми їх реалізації, окреслила напрями підвищення їх ефективності.

Волонтер корпусу миру **Річард Шалу (США)** у своєму виступі «Передумови та перспективи проведення вільних і справедливих виборів в умовах децентралізації публічної влади в Україні» наголосив на нагальній необхідності проведення виборів в Україні на демократичних засадах, окреслив пропозиції щодо удосконалення цього процесу в контексті зарубіжного досвіду, в тому числі через проведення семінарів, тренінгів для учасників виборчої компанії.

Алескерова Юлія Володимирівна, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Вінницького національного аграрного університету, доктор економічних наук, старший науковий співробітник у своїй доповіді «Кредитно-інвестиційна діяльність банків України» охарактеризувала стан та динаміку банківської кредитно-інвестиційної діяльності в Україні за останні роки, визначила причини незацікавленості банків у фінансуванні інвестиційних проектів у зв'язку зі значними ризиками та невідповідністю ресурсної бази.

Президент фундації Юстус, польський правник, керуючий партнер юридичної фірми «Тивонюк і партнери» (м. Ряшів, Республіка Польща) **Маріуш Тивонюк** акцентував увагу на підтримці Європейського Союзу польських підприємств, зокрема суб'єктів малого підприємництва. Основну частину доповіді «Інституційні форми підтримки підприємств у Польщі» було присвячено перспективам співпраці з ЄС, визначено переваги (порівняно із періодом вступу Польщі до ЄС), що їх мають суб'єкти малого підприємництва, в тому числі сільськогосподарські товаровиробники. Значну увагу доповідач приділив питанню фінансової підтримки суб'єктів підприємництва, зокрема відзначив ліберальний підхід у системі оподаткування (відшкодування ПДВ, застосування податкових ставок, використання сприятливих термінів сплати податків тощо).

Тематику інструментів стимулювання розвитку малого бізнесу продовжив Директор центру обслуговування інвесторів уряду міста Ряшева **Єже Б'єнськ**. У його доповіді «Процес підтримки бізнесу через стимуляцію проінвестиційних дій самоврядування міста Ряшів» характеризувались механізми підтримки органами місцевого самоврядування м.Ряшева інвестиційних проектів у сфері ЖКГ (зокрема щодо закупівлі міського транспорту, будівництва мостів та естакад) через різні пільгові режими в оподаткуванні, кредитуванні, а також показано особливості надання таких пільг, наголошено на правах органів місцевого самоврядування у бюджетно-податковій політиці тощо.

Пленарне засідання продовжила завідувач кафедри інформаційних технологій Подільського державного аграрно-технічного університету (м. Кам'янець-Подільський), доктор економічних наук, доцент **Цвігун Інна Анатоліївна**. Доповідач у виступі на тему: «Демографічна безпека України: аналіз і стратегія розвитку» зупинилась на основних демографічних ризиках для України (зменшення чисельності населення, його старіння, зростання захворюваності та передчасної смертності, нерегульовані міграційні процеси, що зумовлюють погіршення соціально-економічної ситуації та знижує рівень національної безпеки) та окреслила можливі шляхи їх вирішення.

Завідувач кафедри фінансів Національного університету біоресурсів і природокористування України (м. Київ), доктор економічних наук, професор **Давиденко Надія Миколаївна** у своєму виступі на тему: «Фінансове забезпечення земель сільськогосподарського призначення» підняла актуальність проблем, пов'язаних з деградацією земель через недотримання сівозмін, неконтрольованого використання хімічних добрив та недостатнім внесенням органічних добрив. Серед заходів фінансового забезпечення відтворення землі науковець зазначила про необхідність розроблення відповідної стратегії на макрорівні, впровадження постійного моніторингу за використанням коштів, отриманим від держави на відтворення землі, звільнення від оподаткування тієї частини земель, до якої застосовується природне оновлення.

Магістр Магдебурзького університету імені Отто фон Гріке **Романна Мислицька** у своїй доповіді «Шлях України до Європейського Союзу: чи є угода про асоціацію першим кроком до інтеграції?» обґрунтувала, що, підписавши угоду про Асоціацію, Україна здобула доступ до найбільшого єдиного ринку у світі, що налічує більше 450 мільйонів споживачів, а також отримала більше шансів виходу на світовий ринок, оскільки стандарти ЄС є широко застосовуваними й одними з найвищих у світі. Це, у свою чергу, полегшить приплив прямих іноземних інвестицій та доступ українських компаній до ринку капіталів.

Кожна доповідь викликала конструктивну дискусію серед учасників конференції, характеризувалась гостротою та практичною спрямованістю.

Не менш актуальні питання розглядалися під час роботи дискусійних панелей, які проходили у перший та другий день конференції. Так, у рамках тематичного напрямку «Управління та адміністрування» значна увага науковців та практиків була спрямована на пошук інструментів формування сучасної конкурентоспроможної промисловості; підтримки високотехнологічних галузей, сфер науки і освіти як ключових факторів зростання; забезпечення сприятливого інвестиційного клімату країни та її регіонів; стимулювання міжгалузевих партнерства, в тому числі банківського, фінансового секторів економіки і промисловості; розвитку людського потенціалу та стимулювання інвестування в соціальну сферу з боку бізнес-структур.

Виступи учасників дискусійної панелі за тематичним напрямом «Соціальні та поведінкові науки», «Публічне управління та адміністрування» були спрямовані на опрацювання практичних аспектів становлення демократичного врядування на основі прав людини; впровадження і розвиток різних форм діалогу між владою і громадськістю, пошук компромісу і механізмів узгодженого прийняття суспільно важливих управлінських рішень на різних рівнях соціально-економічної системи держави.

Формат конференції також передбачав проведення засідання круглого столу «Розвиток підприємництва в умовах економічної глобалізації: європейський досвід та вітчизняна практика» за участю делегації з міста Ряшів (Республіка Польща), представниками міської влади та бізнесу.

До учасників круглого столу з вітальним словом звернувся заступник Хмельницького міського голови **Бондаренко Андрій Євгенович**, який відзначив вагомість науково-практичного заходу, що відбувається вже не вперше у стінах Хмельницького університету управління та права, та висловив сподівання на такі ж зустрічі засновників малого бізнесу Хмельниччини з бізнесменами та представниками органів місцевого самоврядування м. Ряшева й у майбутньому.

На засіданні круглого столу обговорювались проблеми створення належних умов для бізнес-спільноти міста, залучення інвестицій та налагодження економічних зв'язків з іншими країнами, а також організаційно-економічні питання започаткування підприємств та ведення бізнесу в Республіці Польща, просування товарів українських виробників на польський ринок, сертифікації української продукції та сировини тощо.

Завершив сесію конференції завідувач кафедри менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування Хмельницького університету управління та права, доктор економічних наук, професор **Синчак Віктор Петрович**, який підбив підсумки конференції, ще раз наголосив на найгостріших проблемах та необхідності їх кардинального вирішення, а також щиро подякував усім за плідну працю, висловив надію на продовження продуктивних наукових зв'язків та проведення спільних проектів. Зокрема доповідач запросив присутніх до подальшого розвитку ідей, висловлених під час конференції, та їх публікації у монографії «Фінансово-управлінські аспекти інноваційно-інвестиційного розвитку підприємництва в національній економіці», що планується до підготовки в рамках наукової тематики кафедри менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування Хмельницького університету управління та права. Також В. П. Синчак зазначив, що результатом роботи конференції стали збірник тез доповідей учасників [1] та практичні рекомендації [2], покликані об'єднати зусилля науковців, підприємницьких структур, органів державної влади та місцевого самоврядування, громадських організацій задля забезпечення сталого соціально-економічного розвитку України та її регіонів.

Доповіді учасників пленарного засідання, дискусійних панелей конференції та круглого столу викликали інтерес у слухачів, жваве обговорення актуальних питань розвитку держави в умовах глобалізації, передового зарубіжного досвіду. У ході дискусій були напрацьовані пропозиції до проекту рекомендацій учасників конференції, які можуть стати основою для формування інноваційної економіки як основи досягнення конкурентоспроможності національної системи господарювання в умовах посилення глобальної конкуренції. Беручи до уваги ідеї та пропозиції, висловлені у доповідях, виступах учасників та загальних дискусіях, учасники Конференції пропонують:

• **у сфері удосконалення фінансово-управлінських інструментів інноваційно-інвестиційного розвитку підприємництва в національній економіці,**

враховуючи:

- необхідність переходу застарілого вітчизняного виробництва на світові стандарти, що потребує модернізації техніки та технологій за рахунок значних інвестицій;
- деіндустріалізацію економіки, велику втрату високотехнологічних галузей, переважання сировинного виробництва;
- інтеграцію України в європейський економічний простір, загострення конкуренції на внутрішньому ринку завдяки вільній торгівлі в межах СОТ, недосконалість вітчизняного законодавства щодо гарантій якості на процеси переробки сировини та виготовлення готової продукції;
- недостатню ринкову мотивацію у господарюючих суб'єктів у вирішенні питань структурної модернізації виробництва;
- брак власних засобів і слабку фінансову підтримку інноваційних процесів з боку держави, відтік з України кваліфікованих наукових та технічних кадрів, низький рівень попиту на вітчизняну наукову продукцію внаслідок зниження інтересу до наукових установ з боку держави та приватного сектора;
- необхідним є:
- стимулювання процесу залучення інвестицій у «точки економічного зростання» регіонів шляхом розробки та поширення інвестиційних пропозицій і проектів стратегічного значення для розвитку областей;
- розвиток інфраструктури підтримки інвестиційної діяльності для сприяння у реалізації інвестиційних проектів, зокрема через створення регіональних (муніципальних) бізнес-інкубаторів; визначення площадок, на базі яких можуть бути створені індустріальні парки;
- розвиток державно-приватного партнерства з метою реалізації важливих для регіонів інвестиційних проектів у сфері модернізації виробництва, впровадження енергозберігаючих технологій;

- практична реалізація заходів щодо приведення вітчизняної системи управління якістю до європейських і світових стандартів;
- виявлення та заповнення існуючих на світовому ринку «ніш» для вітчизняних товарів з високою доданою вартістю, перш за все для високотехнологічних (на противагу існуючому в даний час перекосу в сторону експорту сировинних товарів);
- державна підтримка наукоємного виробництва, включаючи субсидування відсоткових ставок за довгостроковими кредитами, залученими для випуску нової високотехнологічної продукції; встановлення нульового митного збору при експорті такої продукції, виробленої в Україні; пайова участь держави у фінансуванні сертифікації інноваційної продукції на відповідність міжнародним стандартам безпеки і якості; державне співфінансування виставкової діяльності високотехнологічних українських компаній;
- **у напрямі удосконалення інструментів інвестиційної, фінансової, бюджетно-податкової та митної політики державного регулювання вітчизняної економіки та окремих її секторів,**
враховуючи:
 - потребу в реформуванні вітчизняної системи державного фінансового контролю та запровадженні принципово нових його форм;
 - зростання економічної злочинності, насамперед, у кредитно-фінансовій сфері, що підвищує рівень її ризиковості та зумовляє посилення відповідальності банків і пара банків перед своїми клієнтами, вкладниками й акціонерами;
 - низьку зацікавленість іноземних і вітчизняних інвесторів у вкладенні коштів в інноваційну діяльність, а також недостатньо сформовану систему залучення кредитних ресурсів для фінансування інновацій в умовах обмеженості фінансових ресурсів;
 - пріоритетний напрям для подальшого економічного розвитку держави аграрного сектору економіки, необхідність його реструктуризації та забезпечення розвитку сільських територій;
 - деградацію земель через недотримання сівозмін, неконтрольоване використання хімічних добрив та недостатнє внесення органічних, актуалізується питання охорони земель і їх ефективного використання;
 - відсутність дешевих довгострокових кредитів для сільськогосподарських товаровиробників, що спричинено повільними реформами, періодичною девальвацією, неузгодженою роботою банківської системи;

- неможливість функціонування сільськогосподарських підприємств без достатніх фінансових ресурсів, що повинні надходити в господарства через механізм відшкодування ПДВ;
- недосконалість і непрозорість адміністрування за чинного порядку бюджетного відшкодування ПДВ в Україні;
- обмеженість бюджетних коштів і відсутність достатнього досвіду держави ефективного управління об'єктами громадської інфраструктури, в тому числі й туристичної в ринкових умовах;
- недостатність у держави та в приватного бізнесу фінансових можливостей для ліквідації аварійного стану об'єктів історико-архітектурної спадщини;
- *необхідним є:*
 - удосконалення законодавчої бази (правового поля та методологічного забезпечення) державного фінансового контролю, його видів і форм з урахуванням кращої практики ЄС; підсилення інституційної основи попереднього та поточного державного фінансового контролю; формування єдиної інформаційно-аналітичної системи результатів державного фінансового контролю; створення ефективної моделі розвитку та підготовки висококваліфікованих державних аудиторів;
 - забезпечення ретельного підходу до вибору клієнтів банківськими установами, шляхом встановлення жорсткіших правил оцінки потенційних позичальників; розвиток кредитних бюро та запровадження скорингових моделей на основі нагромадження власних статистичних баз за індивідуальними позичальниками;
 - підвищення ефективності надання пільги у вигляді інвестиційного податкового кредиту та запобігання втратам із податкових надходжень до бюджету шляхом приведення у відповідність строки дії податкових пільг інноваційного спрямування з тривалістю інноваційних циклів: для галузей з коротким інноваційним циклом — на 2 роки; для галузей з довгим інноваційним циклом — на 4 роки;
 - наукове обґрунтування та практична реалізація рекомендацій щодо створення прозорого та ефективного механізму бюджетного відшкодування ПДВ сільськогосподарським товаровиробникам;
 - сприяння підвищенню податкової культури через вдосконалення податкової політики, що забезпечить подальше збільшення надходжень до бюджету та покращення соціально-економічного розвитку держави;
 - заохочення банківських установ з боку НБУ до кредитування сільськогосподарських товаровиробників; відновлення програми часткової компенсації відсоткової ставки; залу-

- чення сільськогосподарських товаровиробників до європейських фінансових ринків тощо;
- розроблення стратегії забезпечення відтворення землі на макрорівні, впровадження постійного моніторингу за використанням коштів, отриманим від держави на відтворення землі, звільнення від оподаткування тієї частини земель, до якої застосовується природне оновлення;
 - запровадження прозорого ринку землі сільськогосподарського призначення, що сприятиме розвитку конкуренції та підприємництва в агропромисловому виробництві, створенню умов для формування ефективного власника на селі та в умовах нестачі бюджетних ресурсів і кризи банківської системи України забезпечення реальних можливостей для розвитку довгострокового кредитування та оновлення матеріально-технічної бази саме дрібнотоварних підприємств, які потребують державної підтримки;
 - посилення соціальної відповідальності приватного аграрного бізнесу, зокрема через розробку агрохолдингами стратегій соціального партнерства з територіями присутності шляхом створення проектів, програм, грантів, соціальних угод з місцевими органами влади за участю сільського населення. Влада та бізнес повинні укласти своєрідні угоди або меморандуми щодо врахування стратегічних інтересів усіх сторін і пошуку шляхів до компромісу зі спірних питань;
 - використання механізмів державно-приватного партнерства при вирішенні проблеми стимулювання розвитку туристичних комплексів як цілісних утворень, у тому числі шляхом укладення концесійних договорів на проведення відновлювальних і реставраційних робіт туристичних об'єктів;
- ***у сфері удосконалення системи публічного управління та адміністрування, посилення національної безпеки та забезпечення ефективної соціальної політики, враховуючи:***
 - брак стратегічного бачення перетворень у країні, зростаючи масштаби тіньової економіки, посилення фінансово-економічної залежності;
 - відсутність дієвих прозорих механізмів координації, участі громадськості, об'єднань громадян у державотворчому процесі, що призводить до створення в Україні загроз демократичному розвитку країни, порушенню конституційних прав та свобод людини;
 - невідповідність задекларованої мети соціально-політичного розвитку держави інтересам суспільства та реаліям державної політики, що проводиться в інтересах олігархічних угруповань;

- активізацію заходів держави з подолання корупції в різних структурах публічного управління та поширення корупційних правопорушень, зростання їх загрози для національної безпеки;
- зростання кількості правопорушень при здійсненні державних закупівель, що суттєво знижують ефективність використання державних коштів;
- лібералізацію візового режиму, спрощення прикордонних формальностей і відміну контрольних операцій на внутрішніх державних кордонах країн-членів ЄС, а також подальший розвиток та поглиблення економічних та соціально-політичних зв'язків;
- складну демографічну ситуацію та загострення соціальних проблем; скорочення фінансування розвитку галузей, що підтримують відтворення і розвиток людського капіталу як ключового драйвера економічного зростання держави;
- погіршення стану екосистем у результаті антропогенної діяльності, розорювання земель, порушення цілісності та зменшення природних комплексів, забудовування і забруднення значних територій, нагромадження відходів тощо;
- європейський вектор розвитку нашої держави, що вимагає активної участі України в зусиллях міжнародного співтовариства зі зменшення та попередження екологічних загроз національній та регіональній безпеці;
- постійно зростаючий обсяг наукової та освітньої інформації, необхідність забезпечення її доступності у формі відкритих даних для науковців і практиків, актуальність питань розповсюдження практик академічної доброчесності й розвитку відкритої науки;
- необхідним є:
 - формування сучасної моделі національної економіки, що базується на технічному оновленні матеріальної бази виробництва, скороченні частки сировинних галузей, збільшенні в економіці тих галузей, які виступають у якості катализаторів економічного розвитку (наукомісткі галузі формування інноваційної моделі розвитку);
 - зміна пріоритетів у розвитку економіки і відхід від ресурсномістких виробництв, приведення виробничих процесів і параметрів продукції у відповідність критеріям «зеленого» ресурсовикористання, існуючим та/або прогресивним вимогами екологічності;
 - поширення практики активного, систематичного, цілеспрямованого залучення національно-патріотичних організацій, інтелігенції до вироблення та вирішення актуальних питань сучасного державного управління, протидії національним загрозам, захисту національних інтересів;

- розробка та впровадження прозорих інструментів взаємодії, що дозволяв би державі в повному обсязі виконувати її соціальні функції, науковцям впливати на прийняття рішень щодо формування макроекономічної політики та напрямів державної підтримки, стимулював бізнес на функціонування на засадах екологічно та соціально збалансованого економічного зростання, забезпечував конституційні права громадян;
- уточнення та конкретизації завдань та функцій державного прикордонного контролю, порядку застосовування різних способів його організації, які в найбільш загальному плані визначаються в технологічних схемах пропуску осіб, транспортних засобів та вантажів через державний кордон у рамках виконання плану дій угоди України з Європейським Союзом;
- формування нормативної бази використання поліграфічних технологій для протидії корупційним проявам, встановлення вимог до осіб, які отримують сертифікат, який дозволяє бути поліграфологом, з метою захисту громадян України від зловживання у цій сфері;
- впорядкування нормативної бази з метою створення цілісної системи публічних закупівель; усунення дублювання функцій уповноважених та контрольних органів у сфері публічних закупівель, забезпечення більшої прозорості їхньої діяльності; вдосконалення функціонування інформаційно-комунікаційних систем, електронних майданчиків, веб-порталів та інших інформаційних ресурсів;
- поєднання альтернативних фінансових інструментів стимулювання розвитку освітньої компоненти людського розвитку, зокрема через створення фондів цільового капіталу (ендаумент фондів), що сприятиме інтеграції безпосередньо освітньої та науково-дослідницької складових, формуванню освітнього базису для якісних змін людського розвитку;
- впровадження у практику управління ризик-орієнтованого підходу для підвищення дієвості системи охорони навколишнього природного середовища та населення певної території від загроз природного та техногенного характеру;
- проведення ефективної державної політики в напрямі удосконалення чинної солідарної пенсійної системи та запровадження накопичувальної пенсійної системи. Необхідно об'єднати зусилля і ресурси для справедливих змін і реального реформування пенсійної системи в Україні, що зможе забезпечити справедливу систему розподілу пенсійних коштів, детінізувати економіку, стабілізувати пенсійну систему, забезпечити економічне зростання та добробут населення зараз і в майбутньому;

- поширення практики державно-гарантованої підтримки дітей, які опинилися у скрутних життєвих обставинах з використанням допомоги патронатних вихователів;
- створення Національного репозитарію академічних текстів — загальнодержавної розподіленої електронної бази даних, у якій будуть накопичуватись, зберігатись, систематизуватись та піддаватись аналітичній обробці академічні тексти. Це зробить максимальною доступною для суспільства наукову інформацію України і світу; сприятиме розвитку освітньої, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності шляхом поліпшення доступу до академічних текстів та просування академічній доброчесності.

Реалізація зазначених вище заходів сприятиме цілій низці перетворень у національній економіці: підвищенню соціальної ефективності публічного управління та адміністрування; зміні моделей соціального захисту населення; оновленню основних виробничих засобів за рахунок впровадження новітніх технологічних систем, що забезпечують ресурсозбереження та високу економічну ефективність виробництва; зміні масштабів і концентрації виробництва; появі нових малих і середніх підприємств (і в першу чергу — інноваційних), переходу до створення конкурентних переваг у високотехнологічних галузях та ін.

Запропоновані рекомендації можуть стати основою для формування стратегії модернізації національної економіки та розробки відповідного комплексу заходів, інструментів і механізмів її реалізації, що забезпечить подолання відставання в соціально-економічній сфері і створення умов для подальшого переходу країни на інноваційний шлях розвитку.

Список використаних джерел

1. Стратегічні напрями соціально-економічного розвитку держави в умовах глобалізації : збірник тез III Міжн. наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 22–23 вересня 2017 р.) / за заг. ред. В. П. Синчака. Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2017. 294 с.
2. Рекомендації учасників III Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегічні напрями соціально-економічного розвитку держави в умовах глобалізації» / Хмельницький університет управління та права. URL : <https://goo.gl/DtMJak>.

Надійшла до редакції 12.12.2017

Синчак В. П., Арзянцева Д. А., Захаркевич Н. П. Научно-мировоззренческие ориентиры социально-экономического развития государства в условиях глобализации

Рассмотрены основные результаты III Международной научно-практической конференции «Стратегические направления социально-экономического развития государства в условиях глобализации», посвященной 25-летию Хмельницкого университета управления и права. Конференция консолидировала творческие достижения ведущих ученых и практиков Украины, Польши, Германии и США, представителей органов государственного управления и местного самоуправления, бизнеса, общественных организаций. Охарактеризованы основные тенденции социально-экономического развития в Украине, отмечена роль глобализации в современных мировых процессах. Определены направления совершенствования финансово-управленческих инструментов инновационно-инвестиционного развития предпринимательства в национальной экономике. Получили дальнейшее развитие механизмы инвестиционной, финансовой, бюджетно-налоговой и таможенной политики государственного регулирования отечественной экономики и отдельных ее секторов. Сформированы научные подходы к совершенствованию системы публичного управления и администрирования, обеспечения эффективной социальной политики. Принята резолюция (рекомендации) по формированию стратегии модернизации национальной экономики, разработки соответствующего комплекса мер, инструментов и механизмов ее реализации. Отмечена необходимость дальнейших научных дискуссий по проблематике конференции среди заинтересованных лиц для укрепления научно-прикладных связей с зарубежными учеными и бизнес-средой для реализации совместных проектов. Определены векторы дальнейших исследований в составляющих финансово-управленческих механизмов инновационно-инвестиционного развития предпринимательства в национальной экономике.

Ключевые слова: *социально-экономическое развитие, инновационно-инвестиционное развитие, интеграция, глобализация, модернизация национальной экономики, финансово-управленческие инструменты, предпринимательство, демократизация, публичное управление и администрирование.*

Synchak, V. P.; Arziantseva, D. A.; Zakharkevych, N. P. Scientific and Ideological Landmarks of Socio-Economic Development of the State in the Conditions of Globalization

The main results of the III International Scientific and Practical Conference «Strategic directions of socio-economic development of the state in the conditions of globalization» dedicated to the 25th anniversary of Khmelnytskyi University of Management and Law are considered in the article. The conference consolidated the creative achievements of leading scholars and practitioners from Ukraine, Poland, Germany and the United States, representatives of public administration and local government, business, public organizations, etc. The main tendencies of social and economic development in Ukraine have been described. The role of globalization in modern world processes has been emphasized. The directions of perfection of financial and managerial tools of innovation and investment development of entrepreneurship in the national economy have been determined. The mechanisms of investment, financial, fiscal and customs policy of state regulation of the domestic economy and its separate sectors have been further developed. The scientific approaches to improving the system of public administration and management, the ensuring of effective social policy have been formed. A resolution (recommendations) related to the formation of a strategy for modernizing the national economy and to the development of a corresponding set of measures, tools, and mechanisms for its implementation has been adopted. The necessity for further scientific discussions on the issues of the conference among the interested persons in order to strengthen the scientific and applied relations with foreign scientists and the business environment for realization of joint projects has been underlined. The vectors of further researches in the components of financial and managerial mechanisms of innovation and investment development of entrepreneurship in the national economy have been determined.

Keywords: socio-economic development, innovation and investment development, integration, globalization, modernization of the national economy, financial and management tools, entrepreneurship, democratization, public administration and administration.

